

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Marie Součkové a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobkyně: **N. R.**, zastoupené Michalem Benčokem, advokátem, se sídlem Praha 1, Václavské náměstí 17, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 8. 2004, č. j. OAM-2296/VL-19-HA08-2004 vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 11 Az 57/2004, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 7. 6. 2005, č. j. 11 Az 57/2004 - 42,

t a k t o :

I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**

II. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalovaného ze dne 5. 8. 2004 č.j. OAM-2296/VL-19-HA08-2004 nebyl žalobkyni (dále i „stěžovatelka“) udělen azyl dle ustanovení § 12, § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění platném v době rozhodování ve věci (dále jen „zákon o azylu“), současně na ni nebyla vztažena překážka vycestování podle ustanovení § 91 téhož zákona. Žalovaný uvedl, že v průběhu správního řízení bylo objasněno, že žalobkyně o udělení azylu požádala z důvodu jejího legálního pobytu v České republice, ráda by zde zůstala s manželem, který je českým občanem. Žádost žalobkyně posuzoval žalovaný na pozadí informací, které shromáždil v průběhu správního řízení, ohledně politické a ekonomické situace a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině. Žalobkyní uváděnou legalizaci zdejšího pobytu není možno podřadit taxativnímu výčtu důvodů pro udělení azylu v ustanovení § 12 zákona o azylu. Jelikož u žalobkyně nebyly dle žalovaného zjištěny žádné okolnosti, vztahující se k pronásledování z důvodu její rasy, národnosti, náboženství, příslušnosti k sociální

skupině či politického přesvědčení, nemohla být její žádost o udělení azylu posouzena kladně. Žalovaný ve věci žalobkyně také posuzoval existenci překážek vycestování, zejména se zabýval otázkou, zda jí v případě návratu na Ukrajinu hrozí nebezpečí mučení, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestu. Z Informace Ministerstva zahraničních věcí České republiky ze dne 26. 7. 2001 č.j. 126113/2001-LP vyplynulo, že ukrajinské bezpečnostní orgány projevovaly již v minulosti zájem o jména žadatelů o azyl v České republice, někteří z odmítnutých žadatelů byli po návratu na Ukrajinu ze strany státních orgánů podrobeni administrativní šikaně, vyšetřování a následně i souzení a trestání. Jejich vyšetřování však nelze jednoznačně spojit s žádostí o azyl, jejich politickou činností a občanskou angažovaností, v mnoha případech je aktivita vůči těmto osobám vyvolána jejich pochybnými ekonomickými aktivitami a navazováním vazeb s objektivně rizikovými skupinami obyvatel, případně i příslušností k nim. Informace Ministerstva zahraničních věcí České republiky ze dne 3. 3. 2003 č.j. 107767/2003-LP mimo jiné uvádí, že podání žádosti o azyl v zahraničí ukrajinským občanem je podkládáno za vlastizradu některými spoluobčany zejména v rovině emocionální, mnohdy však s dopadem na jejich profesionální konání a rozhodování. O stíhání za trestný čin vlastizrady však nelze v tomto kontextu uvažovat. Po zhodnocení výpovědi žalobkyně a shromážděných informačních pramenů dospěl žalovaný k závěru, že u žalobkyně neexistují překážky vycestování ve smyslu ustanovení § 91 zákona o azylu.

Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 7. 6. 2005 č. j. 11 Az 57/2004 - 42 zamítl žalobu podanou žalobkyní proti shora uvedenému rozhodnutí žalovaného. V odůvodnění rozsudku krajský soud zejména uvedl, že důvody označené žalobkyní v žádosti o udělení azylu nelze podřadit pod žádnou ze skutečností, které jsou v ustanovení § 12 zákona o azylu uvedeny jako skutečnosti odůvodňující udělení azylu. Z obsahu správního spisu vyplývá, že žalobkyně jako důvod žádosti o udělení azylu uvedla snahu o legalizaci svého pobytu v České republice, tímto důvodem se žalovaný dle názoru soudu dostatečně zabýval a správně konstatoval, že není zákonným důvodem pro udělení azylu. K námitkám o neúplně zjištěném skutkovém stavu věci soud uvedl, že žalobkyně tyto námitky v žalobě nekonkretizovala, z napadeného rozhodnutí je zřejmé, že žalovaný vycházel jednak z tvrzení žalobkyně, jednak z objektivních zpráv o situaci v zemi původu žalobkyně, žalovaným učiněná zjištění jsou dostatečná. Soud stejně jako žalovaný neshledal u žalobkyně existenci překážek vycestování taxativně stanovených v § 91 zákona o azylu, neboť má za to, že žádné konkrétní skutečnosti, zjištěné v průběhu správního řízení, nenasvědčují reálnosti obav žalobkyně z mučení, nelidského a ponižujícího zacházení ze strany státních orgánů Ukrajiny z důvodu její žádosti o udělení azylu v České republice. Městský soud v Praze neshledal důvody pro zrušení napadeného rozhodnutí, proto žalobu jako nedůvodnou zamítl dle ustanovení § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“).

Proti citovanému rozsudku Městského soudu v Praze podala žalobkyně včas kasační stížnost z důvodů uvedeného v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Stěžovatelka namítá, že rozhodnutí žalovaného a soudu vycházela z nesprávného právního výkladu ustanovení § 91 odst. 1 písm. a) bod 2 zákona o azylu, soud nedostatečně přihlédl zejména k soustavnému porušování lidských práv na území Ukrajiny. Stěžovatelka uvádí, že sice může vycestovat na Ukrajinu, nejsou zde žádné přímé a zřetelně viditelné překážky ze strany orgánů státní moci, ale soud se nezabýval dostatečně zejména praxí orgánů Ukrajiny při projevování jejich zájmu o jména žadatelů o azyl, někteří odmítnutí žadatelé o azyl jsou po návratu na Ukrajinu podrobeni administrativní šikaně, vyšetřování, následně i souzení a trestání. Někteří spoluobčané pokládají žádost o udělení azylu za vlastizradu, toto mínění má pak dopad na jejich profesionální konání a rozhodování. Stěžovatelka se také domnívá, že její nárok na udělení azylu lze podřadit po ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu, jelikož má neustále odůvodněné obavy o život, když vláda na území Ukrajiny není schopna zajistit ochranu

občanů před administrativní šikanou a pronásledováním ze strany státních úředníků. Vyděrači a mafiáni stěžovatelce vyhrožují ublížením na zdraví či na životě, a to takovými formami, že se to nedá prokázat. Stěžovatelka má za to, že v průběhu řízení nebyl zjištěn úplně skutečný stav věci, neboť situace na Ukrajině nebyla posouzena správně. Stěžovatelka navrhuje zrušit napadený rozsudek a věc vrátit soudu k dalšímu řízení, zároveň žádá o přiznání odkladního účinku kasační stížnosti.

Žalovaný ve svém vyjádření popírá oprávněnost podané kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí, tak i rozsudek soudu, byly vydány v souladu se zákonem, odkazuje na správní spis ve věci, zejména na vlastní podání a výpovědi, které stěžovatelka učinila během správního řízení, a na vydané rozhodnutí. Důvody uváděné stěžovatelkou nelze dle názoru žalovaného podřadit pod žádné zákonné ustanovení dané v § 12 zákona o azylu a stěžovatelka není v zemi původu ohrožena skutečnostmi uvedeným v ustanovení § 91 zákona o azylu. Žalovaný navrhuje kasační stížnost zamítnout a nepřiznat jí odkladný účinek.

Nejvyšší správní soud přezkoumal v rozsahu a v mezích kasační stížnosti napadený rozsudek Městského soudu v Praze a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud neshledal oprávněným stěžovatelkou uplatněný důvod podání kasační stížnosti dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tedy nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné posouzení právní otázky spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní závěr, popř. je sice aplikován správný právní názor, ale je nesprávně vyložen. Právní otázkou, kterou se soud v předcházejícím řízení zejména zabýval, byla otázka, zda důvody uváděné stěžovatelkou lze označit za důvody pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu.

Podle § 12 zákona o azylu se azyl udělí cizinci, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec je buď pronásledován za uplatňování politických práv a svobod a nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště. Městským soudem v Praze bylo v žalobním řízení zjištěno, že stěžovatelka podala dne 2. 7. 2004 žádost o udělení azylu toliko z důvodu legalizace svého dalšího pobytu na území České republiky, kam od roku 1997 jezdila za prací, v roce 2004 se na Ukrajině provdala za českého občana, v témže roce obdržela v České republice správní vyhoštění. Na Ukrajině neměla stěžovatelka žádné problémy se státními orgány ani se soukromými osobami. Soud po posouzení tvrzení stěžovatelky dospěl k závěru, že v jejím případě nejsou splněny podmínky ustanovení § 12 zákona o azylu, neboť snaha cizince o legalizaci pobytu na území České republiky poté, co mu bylo uděleno správní vyhoštění, není azylově relevantním důvodem.

Pokud stěžovatelka v kasační stížnosti namítá, že Městský soud v Praze nesprávně posoudil otázku existence překážek vycestování, a to konkrétně ustanovení § 91 odst. 1 písm. a) bod 2 zákona o azylu (povinnost ukončit pobyt neplatí, pokud by byl cizince nucen vycestovat do státu, kde mu hrozí nebezpečí mučení, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestu anebo kde je jeho život ohrožen v důsledku válečného konfliktu), když situace na Ukrajině je nestabilizovaná a dochází k porušování lidských práv, Nejvyšší správní soud konstatuje, že Městský soud v Praze se otázkou existence překážek vycestování u stěžovatelky zabýval dostatečně. Městský soud v Praze stejně jako žalovaný na podkladě informací o zemi původu a údajů uváděných stěžovatelkou učinil závěr, že stěžovatelka

nenáleží k osobám ohroženým skutečností zakládajícími překážky vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu. Ani Nejvyšší správní soud neshledal nic, co by svědčilo tomu, že stěžovatelce po návratu na Ukrajinu reálně hrozí nebezpečí mučení, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestu, když v rámci celého správního řízení o udělení azylu neuváděla, že by ve státě původu měla nějaké problémy se státními orgány, nebylo jí bráněno vycestovat ze země, v případě návratu do vlasti se ničeho neobávala a nečinila žádné výtky vůči stávající situaci nebo poměrům panujícím na Ukrajině. Nejvyšší správní soud nemá k posouzení předmětné otázky Městským soudem v Praze žádné výhrady.

Stěžovatelka v kasační stížnosti navíc a nově uvádí, že má neustále obavy o svůj život, že vláda na území Ukrajiny není schopna zajistit občanům ochranu, a že jí vyděrači a mafie vyhrožují ublížením na zdraví či na životě. Nejvyšší správní soud je v řízení o kasační stížnosti vázán ustanovením § 109 odst. 4 s. ř. s., podle něhož nepřihlíží ke skutečnostem, které stěžovatel uplatnil poté, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí. Jelikož stěžovatelka citované skutečnosti nezmínila v rámci správního řízení o udělení azylu vedeného žalovaným ani v řízení o žalobě u soudu I. stupně, ale uplatnila je teprve po vydání napadeného rozsudku, nelze k nim v řízení o kasační stížnosti přihlížet.

Na závěr Nejvyšší správní soud konstatuje, že právní institut azylu nelze směšovat s instituty sloužícími k legalizaci pobytu cizinců na území ČR, které jsou vymezeny například v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR.

Vzhledem ke shora uvedenému Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl dle § 110 odst. 1 s. ř. s.

S přihlédnutím k ustanovení § 78b odst. 1 zákona o azylu, podle něhož se cizinci, který předloží doklad o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku, udělí na žádost vízum za účelem strpění pobytu, nerozhodoval Nejvyšší správní soud samostatně o žádosti o přiznání odkladného účinku podané kasační stížností.

Jelikož stěžovatelka neměla ve věci úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný správní orgán měl ve věci úspěch, nevznikly mu však náklady řízení o kasační stížnosti přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Soud mu proto právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. srpna 2006

JUDr. Marie Součková
předsedkyně senátu

